

Handläggare: Eva-Britt Leander
Telefonnummer: 508 03 246

Till
Spånga Tensta stadsdelsförvaltning

**”Sommarprojekt 2008”
Kompletterande insatser för barn och ungdomar i Tensta
under sommaren 2008 för att stärka tryggheten i området**

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner rapporten om sommarens kompletterande ungdomssatsning.
2. Stadsdelsnämnden beslutar att förvaltningen får i uppdrag att efter en fördjupad utvärdering föreslå nämnden i Verksamhetsplan 2009 vilka insatser som ska prioriteras.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Stadsdelsdirektör
Maria Häggblom

Avdelningschef
Cathrine Önnestam

Bilagor

- Bilaga 1. Sammanställning av insatser.
- Bilaga 2. Sammanställning av sommaraktiviteter
- Bilaga 3. Sommarprojekt ”Trygg i Tensta”
- Bilaga 4. Förslag till förstärkt vuxennärvaro

Sammanfattning

Avdelningen för förskola, fritid och funktionshinder gjorde inför sommaren 2008 på uppmaning av stadshuset en plan för kompletterande aktiviteter för barn och

unga i Tensta i syfte att skapa lugn, trygghet och god sysselsättning. Stadsdelen tilldelades därefter 1,2 milj. Kr ur Järvalyftet den 26 maj för att verkställa planen. Planen kan ses som en produkt av informell samverkan mellan olika verksamheter i stadsdelen samt boendes förslag. Med kort framförhållning har stadsdelsförvaltningens ordinarie verksamheter genomfört aktiviteterna enligt plan. Målet måste sägas ha uppfyllts utöver rimlig förväntan. Insatserna har sammantaget varit framgångsrika där några har fungerat bättre än andra. En del av insatserna kan ses som starten på ett långsiktigt förebyggande trygghetsarbete som involverar och ger ungdomarna möjlighet att vara delaktiga. ”Trygg i Tensta” delen är helt i linje med stadens ”Vision 2030” och bör utvärderas grundligare för ett ev. fortsatt arbete i samma anda.

Som delmål för sommarens projekt formulerades för de involverade vuxna att relationskapitalet till de unga och mellan varandra skulle stärkas vilket också har kunnat ske. Även detta påbörjade arbete bör fortsättningsvis sättas i fokus för att kunna utvecklas med utgångspunkt i vad som varit framgångsrikt och vad som kan göras bättre.

Ärendets beredning

Avdelningen för förskola, fritid och funktionshinder har berett ärendet.

Bakgrund

Våren 2008 var mycket orolig i Tensta-Hjulsta. Många barn och unga uppträdde våldsamt mot varandra, mot vuxna och mot olika yrkeskategorier. Stenkastning mot bussar från gångbroar, sabotage på tunnelbanestationerna, provokationer och rån av resenärer, hot och rån i Tensta centrums butiker samt våldsamt och provocerande uppträdande mot SL:s personal och polis förekom vid flera tillfällen. Personal som arbetar i fritidssektorn kunde också beskriva en generellt tilltagande respektlöshet som var olik och mer utbredd än tidigare.

På initiativ av en socialsekreterare träffades företrädare för polis, fältassistenter, socialtjänst och en fritidsgård för att försöka ringa in problemen samt skapa sig en uppfattning om hur många individer det kunde röra sig om som bidrog till oroligheterna. Resultatet av det informella samtalet överlämnades till cheferna inom fritid, socialtjänst och polis. Där angavs ungefärligt antal barn och unga, tänkbara grupperingar samt hot och möjligheter inför sommaren. Det gick inte med säkerhet att identifiera vilka som deltog eller var drivande men man kunde

jämföra och stämma av gemensamma uppfattningar. Många ungdomar var redan kända av polisen och föremål för socialtjänstens arbete.

Den 24 april användes den öppna delen av stadsdelnämndens möte till information och samtal om situationen i Tensta. Företrädare för polis, fritid och socialtjänst svarade på frågor samt ett stort antal boende kunde komma till tals under kvällen.

Den 16 maj kallades företrädare för Rinkebys och Spånga-Tenstas stadsdelar, Rinkebys närpolisstation och SL:s säkerhetsavdelning till biträdande stadsdirektör Carina Lundberg Udelepp i stadshuset. Tillsammans med några av sina medarbetare ville hon skaffa sig en uppfattning om hur de som är verksamma på Södra Järva uppfattade läget för stadsdelarnas invånare i området. Mötet resulterade i att man inom en vecka skulle presentera förslag som kunde stödja tryggheten i området för alla boenden med insatser fokuserade på barn och unga.

Med underlag från, det tidigare informella mötet om hot och möjligheter och ytterligare information från socialtjänsten och personal i den öppna fritidsverksamheten samt de boendes förslag från nämndmötet, formulerades en kompletterande projektplan för att öka tryggheten och aktiviteter för barn och unga sommaren 2008, av avdelningen för Förskola, Fritid och Funktionshinder. Se bilagor. Kortfattat så föreslogs följande insatser med en tydlig budgetram.

För ökad tillsyn och vuxennärvaro:

Säkrad personal på fritidsgård och i fältverksamhet trots semestrar
Sommarprojekt "Trygg i Tensta" genom kommunala sommarjobb
Nattvandring vuxna

Utökade aktiviteter för ungdomar

Kommunala sommarjobb fördubblat antal
Samarbete med idrottsföreningar
Utflykter och upplevelser
Musikstudio

Några av de föreslagna idéerna kunde vara starten på ett långsiktigt trygghetsarbete tillsammans med ungdomar genom befintlig personal och nätverk som på sikt skulle kunna stärkas. Förslagen mottogs på ett mycket positivt sätt av stadshusets personal och begärda medel godkändes den 26 maj. Det var då tre veckor kvar till sommarlovet då hela planen skulle sätts den 16 juni.

För att kunna genomföra samtliga idéer måste så många inblandade som möjligt få en bild av helheten så att ansvaret för olika delar skulle kunna fördelas tydligt till olika personer. På detta sätt skulle var och en därefter kunna arbeta mer

självständigt med just sitt uppdrag. Processen för detta kunde i det här fallet lösas med anledning av att det i stadsdelen finns ett löst nätverk mellan olika förvaltningsverksamheter. Några engagerade personer på olika ställen i förvaltningen gjorde sitt yttersta vid sidan av sina ordinarie arbetsuppgifter och under stor tidspress för att alla insatserna skulle kunna genomföras enligt plan.

Projektets delar har fungerat med olika framgång, men sammantaget är all inblandad personal, unga, föräldrar och vidtalad polis, mycket nöjda med vad som åstadkommit på så kort tid. Projektets huvudsyfte har varit att öka tryggheten för de boende i området genom ökad tillsyn av och utökade aktiviteter för barn och unga. Insatserna har inom flera områden integrerat de båda målen, ökad tillsyn och vuxennärvaro samt utökade aktiviteter för barn och unga, och har haft både ett generellt och specifikt fokus på ungdomarna i området. Problemen med stenkastning mot bussar och provokationer mot SL:s personal och polis har i stort sett försvunnit. Oroligheter mellan barn och unga och mot vuxna boende har minskat betydligt i omfattning. Ett gäng unga vuxna som av olika anledningar inte omfattats av insatserna sysslade till en början med fönsterkrossning och nedskräpning. De kunde med gemensamma insatser ringas in och talas till rätta. Övriga incidenter som uppstått måste sättas i relation till om de genomförts av den grupp som varit i fokus för sommarens insatser och vad som normalt händer under en sommar i vilken stadsdel som helst. En stor definierad oroshärd uppstod under en internationell fotbollsturnering och måste bedömas och bearbetas utanför detta projekts resultat. Projektet har överträffat de rimliga förväntningar som man kunnat ha.

Som delmål för barn och unga formulerades också att låta dem som hamnat i negativa roller få möjlighet att ”byta roll” samt att träna deras tålamod och uthållighet. Dessa båda mål har rönt särskilt stora framgångar i delprojektet ”Trygg i Tensta” och genom antalet sommarjobb. Som delmål för de vuxna satte vi upp att stärka relationerna till ungdomarna och till varandra samt att fokusera på vad som förenar oss i arbetet med ungdomar i Tensta. Sommarprojektet har stärkt tidigare påbörjat samarbete och nätverksbygge runt unga men har fortfarande mycket kvar att utveckla. Relationerna till ungdomarna har också förbättrats vilket ungdomarna själva påpekar i intervjuer. De har upplevt sig uppmärksammade och ”räknade med” av polis, SL och stadsdelsförvaltning.

Sommarprojektet hade extremt kort planeringstid men lyckades ändå åstadkomma följande

- Anställning av semestervikarier på fritidsgård och fältverksamhet utföll väl och kunde för detta tillfälle göras informellt och snabbt.

- Sommarprojektet "Trygg i Tensta" är den, tillsammans med utökningen av sommarjobb, största framgången för hela projektet. En av förvaltningens medarbetare kunde förverkliga en vision att tillsammans med unga vuxna och ungdomar förena social träning med utökat ansvar för boendemiljön. En snabb genomlysning av arbetet har visat att gruppen lyckats väl i sitt uppdrag och fått hög status bland de flesta unga i området.
- Nattvandring för vuxna volontärer har inte rönt några framgångar under sommaren. Fältenheten fortsätter dock arbetet för utveckla vandringarna under hösten.
- Fördubblad andel sommarjobb. Detta hade en mycket stor betydelse för de cirka 200 ungdomar som fick prova på att arbeta. Med anledning av områdets socioekonomiska förutsättningar har detta upplevts som mycket betydelsefullt av både ungdomar och föräldrar. Så gott som alla placeringar har fungerat bra ur både arbetstagar- och arbetsgivarsynpunkt.
- Samarbete med idrottsföreningar. Med utgångspunkt i stadsdelens arbete i Idrottslyftet engagerades några föreningar för aktiviteter under sommaren. Djurgårdens IF har haft "Drive in fotboll" två kvällar i veckan som lockat barn och unga från både Spånga och Tensta till fotbollshallen. Cirka 60 deltagare/tillfälle har rapporterats in. Tensta boxningsklubb har haft öppna träningar fem dagar i veckan för nya och gamla deltagare. De har haft 20-30 besökare vid varje pass hela sommaren. Flickor och pojkar som är helt nya kommer att fortsätta under hösten. Två föreningar har tränat Capoeira vid tre tillfällen i veckan i Blå huset. Samtliga tillfällen har lockat några nya besökare som tränat med tillresta capoeirister från andra delar av staden. Dans har erbjudits en kväll i veckan men lades ner efter fyra gånger då deltagarantalet var för lågt. Totalt sett så kan man säga att de två etablerade aktiviteterna i området, fotboll och boxning, har lyckats bra med att locka utövare under sommaren.
- Utflykter och upplevelser. Planen på en utflykt i veckan var svår att genomföra. Ett ökat samarbete med flera föreningar i området skulle kunna vara en framkomlig väg till kommande år. Samarbetet med SL som ställde ett antal ungdomsbiljetter till förfogande under sommaren upplevdes av arbetande personal som mycket generöst och konkret användbart.
- Musikstudion. Arbetet har involverat ett 10-15 tal ungdomar och har varit mycket uppskattat.

Utfallet av Sommarprojekt 2008 borde utvärderas mer omfattande än vad som kan beskrivas här, så kort tid efter avslutat genomförande.

Förvaltningens förslag

Det finns flera engagerade medarbetare i förvaltningens olika verksamheter som tillsammans och med andra inte minst boende, unga och gamla skulle kunna bedriva ett långsiktigt hållbart utvecklingsarbete för ett tryggare Tensta om man får ett tydligt uppdrag och avsatta medel. Lösa nätverk för samverkan finns men uppdraget upplevs som otydligt. Frågeställningar som är viktiga att ta ställning till är bland annat; hur mycket tid ska tas i anspråk för detta, vilka ska delta i och ansvara för ett sådant arbete? Förebyggande arbete handlar om kontinuerligt pågående processer där allas delaktighet och den gemensamma förståelsen för helheten och delarna är drivkraften för deltagarna. Det är viktigt att ta fram och ta vara på framgångsfaktorer och förbättringsområden ur sommarens arbete för att planera arbetet under kommande höst – vinter - vår och nästa sommar, så att involverade och boende kan se resultat och framsteg som ligger i linje med vision 2030.

Förvaltningen föreslår en fördjupad utvärdering av konceptet ”Trygg i Tensta” för att ta tillvara sommarens arbete. Vid en fortsatt utveckling av konceptet är nätverksbyggandet runt gruppen med polis, SL, sjukvård, brandförsvaret, företagareföreningar, bostadsbolag, utbildningssäten etc. samt en länk till ”övrige Stockholm” en viktig del.

Förvaltningen är mycket positiv till ett fortsatt samarbete med SL för att hjälpa områdets ungdomar att erövrade sin egen stad, Stockholm.

En stor framgångsfaktor i arbetet med att skapa sommarjobb är kunskapen och omsorgen som den som placerar har. Dessutom betyder samarbetet mellan den personen och personal inom socialtjänst och fritid mycket för att kunna matcha ungdomar mot jobb. Med ett tydligare uppdrag och längre framförhållning skulle utfallet kunna bli ännu bättre. Förvaltningen anser därför att en översyn av hur sommarjobben skulle kunna utvecklas i samarbete med andra stadsdelar och närliggande företagareföreningar bör göras.

Förvaltningen föreslår vidare att personal inom den öppna fritiden tillsammans med ungdomar arbetar fram förslag för hur även oetablerade idrotter ska kunna bli attraktiva ”prova på aktiviteter” till nästa sommar, samt hur musikintresset i stadsdelen ska kunna uppmuntras.